

Likestillings- og
diskrimineringsombudet

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
0030 Oslo

Vår ref.
06/671-LC -2

Deres ref.

Dato:
15.06.2006

Høring om endringer i bioteknologiloven

Likestillings- og diskrimineringsombudet (LDO) viser til departementets høringsbrev av 3. april 2006.

Ombudet har ingen innvendinger til de forslag som framsettes i høringsbrevet, men beklager at departementet ikke drøfter spørsmålet om å tillate eggdonasjon i forbindelse med assistert befruktning.

Som kjent tok det tidligere Likestillingsombudet til orde for å tillate eggdonasjon på lik linje med sæddonasjon, ut fra likestillingshensyn. LDO har sluttet seg til Likestillingsombudets vurdering av sakens realitet.

Kort oppsummert mener Likestillings- og diskrimineringsombudet at forbudet mot eggdonasjon i bioteknologiloven § 2-18 innebærer en kjønnsbestemt forskjellsbehandling av infertile kvinner og infertile menn, fordi infertile menn kan få barn med sin partner ved hjelp av sæddonasjon, mens infertile kvinner ikke kan motta egg fra en donor, og derved få barn med sin partner. Ombudet mener videre at det ikke foreligger tilstrekkelig tungtveiende grunner til å rettferdiggjøre forskjellsbehandling av menn og kvinner på dette området.

Likestillings- og diskrimineringsnemnda har i uttalelse av 31. mai 2006 kommet til at bioteknologilovens forbud mot eggdonasjon ikke er i strid med likestillingsloven. Uttalelsen hviler på at Stortinget vurderte forholdet til likestilling da forbudet mot eggdonasjon ble vedtatt, samt alminnelige tolkningsprinsipper for å løse motstrid mellom lover. Nemnda tar imidlertid ikke stilling til sakens realitet; om forbudet innebærer forskjellsbehandling av kvinner og menn, og om en eventuell forskjellsbehandling er saklig og akseptabel.

Ombudet slutter seg til nemndas vurdering av lovstridsspørsmålet og er selvfølgelig klar over at bioteknologilovens forbud mot eggdonasjon er gjeldende rett i Norge, og at det må en lovendring til for å endre rettstilstanden.

Når man nå vil tillate eggdonasjon i forskningsøyemed går man inn for en liberalisering som etter vårt syn gjør det vanskeligere å forsvare forbudet mot eggdonasjon i forbindelse med assistert befruktning. Vi kan ikke se at det kan være viktigere å forske på befruktede egg, enn å hjelpe barnløse par med å få barn ved hjelp av eggdonasjon. På den annen side berører ikke de foreslåtte endringene argumentasjonen mot eggdonasjon som går på at mor både må være genetisk og biologisk mor.

Etter vår mening ville det uansett vært naturlig at departementet tok opp spørsmålet om å tillate eggdonasjon i forbindelse med at det foreslås endringer i bioteknologiloven. Vi viser her til at Arbeiderpartiets representanter i sosialkomiteen så sent som i 2002 tok til orde for å tillate eggdonasjon, ut fra likestillingshensyn.

Med vennlig hilsen

Beate Gangås
Likestillings- og diskrimineringsombud

Lars Christensen
Underdirektør

Kopi: Barne- og likestillingsdepartementet, Postboks 8036 Dep, 0030 Oslo